

hvilket den samme Mand igen skal have Lov til at komme ind i Folkekirkens Kirker og tale og døbe med den Daab, som absolut ikke er en Daab, der hviler paa det evangelisk-lutherske Grundlag. Det faar jo være, det kan jeg forstaa, og det skal jeg ikke rette nogen særlig Bebrejdelse mod den højtærede Kirkeminister for. Derimod synes det mig noget mere mærkeligt, at man netop fra den Side, som saa stærkt hævder, at de Kirkelove, vi har faaet, er tilstrækkelige, og dem bør der ikke laves om paa, vil prøve paa at lave disse Kirkelove om for at faa en saadan Præst ind i Folkekirken. Det forstaar vi ikke, og vi mener derfor, at her er virkelig et Forhold, som trænger til nøjere Behandling i et Udvalg.

Der er andre Forhold, som gør, at vi fra vor Side finder Tiden inde til, at der bliver gjort noget for, at man kan sige: Kirken sit og Staten sit. Jeg tænker her paa de i Folketinget fremsatte Skolelovsforslag. Hvis disse Skolelovsforslag gennemføres i den Skikkelse, hvori de er fremsat, vil de gribe meget stærkt ind i hele Kirkens Maade at optræde paa og være paa. Hvad angaar Kirkens økonomiske Kaar, ønsker vi ogsaa stærkt at faa en Forhandling, for at der paa en eller anden Maade kunde komme en Overenskomst, saaledes at man sagde: Her er Kirken, og her er Staten. Vi er godt nok klare over, at saa længe Folkekirken understøttes af Staten, maa der være en Forbindelse paa det økonomiske Omraade, men vi mener, at saaledes som Kirkens økonomiske Kaar er blevet, ikke ved Kirkens egne Forhold, men ved de Love, som er vedtaget af Lovgivningsmagten, er Kirken blevet forarmet. Jeg tænker her paa Tiendeaflysningen, Jordlovene, Grundbyrdernes Afskaffelse o. s. v. Derigennem er Kirkens Midler blevet saa stærkt beskaaret, at Kirkens Embedsmænd ikke har kunnet lønnes og ikke er blevet lønnet i Forhold til den Uddannelse, de har, saaledes at deres Lønning paa nogen Maade kan staa ved Siden af andre Embedsmænds her i Landet. Da der i sin Tid blev stillet Forslag om en Forhøjelse af Præstelønningerne, blev der jo sagt: Nej, det bør hvile i sig selv. Ikke desto mindre viste det sig, at det var umuligt, og for paa en eller anden Maade at skaffe Penge til Veje blev der vedtaget en Kirkeskat, som blev paa-

lignet alle Folkekirkens Medlemmer. Denne Kirkeskat var, saa vidt jeg ved, oprindelig 4 Mill. Kr., et ret betydeligt Beløb, som paa mange Steder gjorde sit til, at der var Mennesker, som sagde: Bliver de økonomiske Kaar nu ikke saaledes, at vi maa melde os ud af Folkekirken? Trods gentagne Opfordringer baade fra Menighedsraad og andre er det endnu ikke lykkedes at faa Kirkeministeren til at fremsætte Forslag, hvorefter Præstelønningerne kan blive forbedret. Den Kirkeskat, som oprindelig var 4 Mill. Kr., er nu, saa vidt jeg ved, gaaet ned til det halve, men nu viser det sig, at Kirken er blevet saa forarmet, at den ikke alene ikke kan lønne sine Embedsmænd paa en anstændig Maade, men at den heller ikke kan vedligeholde sine Kirkebygninger. Derfor har den højtærede Kirkeminister ment, det maaske var rigtigt at forhøje Kirkeskatten igen, for at der ad den Vej kunde komme Penge til, at disse Kirkebygninger kunde blive vedligeholdt og restaureret. Jeg kan ikke helt ud give det min Tilslutning, idet jeg synes, det er urimeligt, at Staten først kommer og tager Kirkens Penge og Midler og saa bagefter vil udskrive en særlig Skat paa de Mennesker, hvis Forfædre har sikret Kirken gode økonomiske Kaar.

Ja, det gaar endda saa vidt, at Staten siger: Her er en Kirke, som ifølge hele sin Bygningsmaade og høje Alder bør blive staaende, og saa maa det Menighedsraad og de Folk, som hører til denne Kirke, ikke have Lov til at nedrive den. At de ikke faar Lov til det, har jeg heller ikke noget imod, naar det er af saa stor Interesse for Staten at beholde den, og Nationalmuseet siger det samme. Men naar Staten kommer og siger til saadanne Mennesker ude i et fattigt Sogn i Vestjylland: I skal koste nogle og trediv tusinde Kroner paa den Kirkes Vedligeholdelse og Istandsættelse, er det en Udgift, som vil falde uhyre tungt paa de faa Mennesker, som kommer til at udrede denne Sum. Jeg synes, det vilde være rimeligt, at Staten, naar den stiller Krav gennem sine Arkitekter og Tilsynsmænd om, at saa og saa meget bør der gøres, da ogsaa maatte betale det; men man har ikke en Gang endnu kunnet faa — jeg haaber, at det kommer — et Tilsagn om endogsaa blot et Tilskud til en saadan Istandsættelse. Jeg